

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk
Vzdelávacia oblasť	Človek a hodnoty
Stupeň vzdelávania	Primárne vzdelanie ISCED 1 – variant A
Predmet	Náboženská výchova
Ročník	Siedmy
Časová dotácia	1 hodina týždenne 33 hodín ročne
Miesto realizácie	Trieda, knižnica, jazyková učebňa, školská záhrada, verejné priestranstvá nachádzajúce sa v obci.

1. Charakteristika učebného predmetu a jeho význam v obsahu vzdelávania

Náboženstvo ako skutočnosť, ktorá sa nás dotýka, je súčasťou nášho životného procesu, je ústredným stavebným kameňom nášho interpretačného modelu a tiež jeho identity. Náboženská výchova je utváraná ako predchádzajúce rozhodnutie pre dobro dieťaťa, pre rozvoj najhlbších dimenzií jeho osobnosti. Cieľom náboženskej výchovy v škole, na báze hodnôt, je základná sloboda, dospelosť a samostatné rozhodovanie mladého človeka.

Predmet „náboženská výchova“ je výchovno-vzdelávacím predmetom, na ktorom je nevyhnutné osvojiť si vedomosti a skúsenosti, ktoré majú neodmysliteľný vplyv na vytváranie základného náboženského postoja a uvádzanie do praxe v podobe kresťanského životného štýlu. Nakoľko dejiny a kultúra nášho národa, ako aj celej Európy, stoja na kresťanskom základe, položenom svätým Cyrilom a Metodom, je samozrejme toto duchovné bohatstvo poznávať a rozvíjať súčasne

2. Cieľ predmetu

Vyučovací predmet náboženstvo/náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Náboženstvo/náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú. Zároveň výučba predmetu navazuje na ďalšie spoločenskovedne predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptovane spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

Ciele predmetu sú stotožnené s cieľom Národného programu výchovy a vzdelávania Slovenskej republiky „...*nechceme v Národnom programe len zdôrazňovať organizačné zmeny, FBI nanucovania, formálne aspekty, zmeny v riadení, ale ide hlavne o polozenie základov zmeny filozofie výchovy, osvojenia si nových hodnôt poznávacích a morálnych kvalít človeka budúcnosti. Mladi ľudia by sa mali strátiť: požitku bez svedomia, bohatstva* .

3. Obsah učebného predmetu

Ročníková téma: CESTA PRAVDY

Žiak v sebe objavuje túžbu po hľadaní pravdy. Na tejto ceste potrebuje byť sprevádzaný pravdou, ktorá ho vedie k Bohu a ktorej hodnotu sa učí spoznávať. Rozvíja v sebe schopnosť vnášať objavenú pravdu do života. Objavená pravda prehlbuje rozmer náboženskej viery v živote dieťaťa. Téma ročníka je rozvíjaná v kontexte spoznávania a obhajovania pravidiel Desatora v živote kresťana. Boh dal človeku pravidlá, ktoré hovoria o tom, že každý človek má rovnaké práva. Žiak je vedený k spoznávaniu Boha a jeho miesta v živote človeka, je povzbudzovaný k snahe dávať Boha na prvé miesto. Podľa prikázaní Desatora sa žiak učí formovať a rozvíjať svoj vzťah k Bohu i k druhým ľuďom, a tak integrovať obsah jednotlivých prikázaní do svojho praktického kresťanského života.

Ročníkový cieľ

Objaviť múdre pravidlá Desatora a podľa nich formovať svoj vzťah k Bohu a k ľuďom. Oceniť dobrotu a milosrdenstvo Boha, ktorý vedie človeka prostredníctvom Desatora. Formovať postoj spoznávania a hľadania pravdy.

Ročníkový symbol: TABULE DESATORA

Žiak sa v 7. ročníku stretáva so symbolom tabúl Desatora, s ktorým postupne pracuje v štyroch rovinách: vecnej, subjektívnej, objektívnej a náboženskej. Tabule Desatora sú z kameňa. Kameň je symbolom tvrdosti, pevnosti a nezničiteľnosti. Je symbolom nadľudskej sily a moci. Kameň bol už v minulosti nenahraditeľný pracovný nástroj či dôležitý stavebný materiál. V ľudovej múdrosti nachádzame množstvo prirovnaní a porekadiel o kameni. Človek, ktorý je pevným kameňom, má pevný charakter, zásady, vyznáva hodnoty nemennej, trvácnej pravdy. Náboženskú rovinu symbolu rozvíjame biblickým príbehom o Mojžišovi, ktorým chceme priblížiť príbeh cesty, ktorá vedie z otroctva na slobodu, k životu pravdy ukrytej v tabuliach Desatora.

1. TÉMA: BOH UZATVÁRA ZMLUVU S ČLOVEKOM

V téme sa žiaci oboznámia s biblickým príbehom o Mojžišovi. Cieľom nie je doslova prerozprávať Mojžišov príbeh, ale priblížiť príbeh cesty, ktorá vedie z otroctva na slobodu, k životu v pravde. Vieru predstavujeme žiakovi ako dôveru v Boha a na modelových situáciách zo života mu pomáhame uvedomiť si, že opakom viery nie je to, že človek neverí, ale nedôvera a strach.

Časová dotácia: 2 edukačné jednotky

Kľúčové pojmy: pravidlá, Desatoro, viera

Obsah

- Mojžiš prijíma Desatoro
- Boh je Pán celého sveta – 1. prikázanie

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Reprodukovať biblický príbeh uzatvorenia zmluvy Boha s človekom na Sinaji.

Afektívny cieľ: Prejaviť radosť a vďačnosť za starostlivosť Boha o človeka.

Psychomotorický cieľ: S pomocou učiteľa vytvoriť tabule Desatora.

Žiak si osvojuje:

- vnímať vieru ako dôveru v Boha;
- vnímať, že absencia viery sa prejavuje ako nedôvera a strach.

Rozvoj kompetencií

Komunikačné kompetencie:

Žiak

- reaguje na prečítané texty.
- dokáže viesť koordinovaný dialóg so spolužiakmi pod učiteľovým vedením.
- osvojuje si základné pravidlá komunikácie a dialógu.
- prejaví záujem o pravidelnú komunikáciu s Bohom.

Existenciálne kompetencie:

Žiak

- priradí hodnotu, pravidlo k jednotlivým prikázaniam.
- vníma potrebu spravodlivosti v živote človeka.
- vníma potrebu aplikácie pravidiel do svojho života.
- oceňuje posolstvo Desatora ako výraz lásky Boha voči ľuďom.

Občianske kompetencie:

Žiak

- priradí prikázania Desatora k prikázaniam vyjadrujúcim vzťah k Bohu a k ľuďom.

Sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- získava základné sociálne zručnosti pri riešení modelových situácií.
- porovnáva mravné rozmery rôznych spôsobov ľudského správania.
- vníma potrebu uplatnenia Desatora a jeho posolstva v budovaní medziľudských vzťahov.
- objavuje hodnoty vyplývajúce z Desatora a oceňuje ich.

Prierezová téma

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Žiak

- rozlišuje pravidlá Desatora vo svojom živote (s pomocou).
- uvedomuje si potrebu spolupráce.
- rozvíja základné zručnosti pre spoluprácu a medziľudskú komunikáciu.
- sa učí predchádzať sociálno-patologickým javom a škodlivým spôsobom správania.

2. TÉMA: HLADÁM BOHA

V druhej téme prehľbujeme 2. a 3. Božie prikázanie. Téma ponúka žiakovi priestor pre reflektovanie situácií, v ktorých sa používa slovo Boh, ako aj zamyslenie sa nad tým, čo znamená posväcovanie Božieho mena. Prostredníctvom obraznej reči príbehov si žiak môže uvedomiť nielen potrebu dňa oddychu, ale aj to, že pre kresťanov je najväčšou oslavou slávenie svätej omše.

Časová dotácia: 4 edukačné jednotky

Kľúčové pojmy: meno, Božie meno, nedeľa

Obsah

- ja a moje meno
- Boh a jeho meno – 2. prikázanie
- nedeľa – sviatočný deň – 3. prikázanie
- svätá omša – oslava Boha

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Objaviť význam používania mena v živote človeka ako prejavu úcty a používania Božieho mena ako prejavu Božej blízkosti. Jednoduchým spôsobom opísať nedeľu ako Boží dar pre človeka.

Afektívny cieľ: Pozorovať životný rytmus práce a odpočinku. Objavovať načúvanie ticha.

Psychomotorický cieľ: Precvičiť základy stíšenia sa. Rozvíjať úctu k Božiemu menu a predmetom pripomínajúcim Boha (kríže pri ceste, obrazy, sochy svätých a pod.). Formovať a rozvíjať návyk slávenia.

Žiak si osvojuje:

- vnímať a oceniť potrebu oddychu;
- vnímať potrebu slávenia.

Rozvoj kompetencií

Komunikačné kompetencie:

Žiak

- reaguje na prečítané texty a vyjadruje svoje myšlienky (s pomocou).

Existenciálne kompetencie:

Žiak

- na základe nových objavov vníma, aké dôležité sú rozhodnutia (slávenia nedele, úctivého oslovovania Boha) pre vlastný život.
- je pripravený rozvíjať osobnú vieru.

Občianske kompetencie:

Žiak

- úctivo oslovuje druhého človeka a Boha.
- sa orientuje v striedaní všedných dní a kresťanského slávenia nedele.

Sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- získava základné sociálne zručnosti pri riešení situácií.
- na základe odmeny a pochvaly učiteľa rozvíja a oceňuje mravne dobré konanie (s pomocou).

Prierezová téma**Osobnostný a sociálny rozvoj:**

Žiak

- v kontexte striedania práce, odpočinku a slávenia vníma životné priority (s pomocou).
- je otvorený pre spoluprácu.
- rozvíja základné zručnosti pre spoluprácu a medziľudskú komunikáciu.

3. TÉMA: KRÁČAM ZA PRAVDOU

Žiaci majú skúsenosť so životom v spoločenstve s druhými ľuďmi v rodine, v triede a v skupine svojich rovesníkov. V tomto veku však nadobúdajú význam iné spoločenstvá a ich normy. Pri hľadaní spôsobu vzájomného spolužitia so skupinami sú zásady formulované v štvrtom až desiatom prikázaní ponukou správneho života, v ktorom môžu žiaci vytvárať vzťahy dôvery, ktoré im umožnia dôverovať aj ostatným.

Časová dotácia: 12 edukačných jednotiek

Kľúčové pojmy: láska, rodina, pravda, majetok

Obsah

- život ako hodnota
- túžba človeka po láske (výchova k láske)
- manželstvo a rodina (ideál rodiny, rôzne formy pseudorodiny)
- právo na česť a dobré meno
- pravdovravnosť
- právo na majetok
- spravodlivosť v spoločnosti

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Reprodukovať 4. – 10. Božie prikázanie a interpretovať ich význam pre spoločnosť (s pomocou).

Afektívny cieľ: Vnímať a oceniť hodnotu jednotlivých prikázaní. Povzbudiť sa pre život podľa prikázaní Desatora.

Psychomotorický cieľ: Prakticky sa podieľať na šírení posolstva Desatora a zákona lásky v rodine i v spoločnosti.

Žiak si osvojuje:

- vytvárať vzťah dôvery v k iným ľuďom.

Rozvoj kompetencií**Komunikačné kompetencie:**

Žiak

- reaguje na prečítané texty a používa ich (s pomocou).
- zaoberá sa vnímaním hovoreného prejavu.
- adekvátne komunikuje v rôznych situáciách.

Existenciálne kompetencie:

Žiak

- rozvíja postoj k svojej kresťanskej identite (s pomocou).
- integruje obsah prikázaní Desatora a zákona lásky do svojho života.

Občianske kompetencie:

Žiak

- si uvedomuje význam jednotlivých prikázaní Desatora pre spoločnosť (s pomocou).
- si uvedomuje potrebu podieľať sa na vzájomnej spolupráci.

Sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- vníma potrebu života spoločnosti podľa zákona lásky a zlatého pravidla.
- vníma právo na slobodu a spravodlivosť ako právo každého človeka.

Prierezová téma**Multikultúrna výchova:**

Žiak

- objavuje a oceňuje kultúrne bohatstvo svojho náboženstva.

4. téma: Vzťah človeka k človeku

Téma pomáha žiakovi vnímať pravidlá ako zdroj istoty v živote človeka a spoločnosti. Štvrté až desiate prikázanie, ktoré formuluje zásady zodpovedného spolunažívania ľudí v pravde, v tejto téme konkretizujeme všeobecne platným zlatým pravidlom: „*Všetko, čo chcete, aby ľudia robili vám, robte aj vy im.*“ (Mt 7,12)

Časová dotácia: 3 edukačné jednotky

Kľúčové pojmy: zlaté pravidlo

Obsah

- pravidlá doma, v škole, v spoločnosti
- zlaté pravidlo

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Pomenovať pravidlá uznávané spoločnosťou. Reprodukovať zlaté pravidlo a interpretovať jeho význam pre spoločnosť.

Afektívny cieľ: Vnímať potrebu pravidiel pre život človeka aj spoločnosti.

Psychomotorický cieľ: Podieľať sa na hľadaní paralely medzi zlatým pravidlom a pravidlami spoločnosti (zákony).

Žiak si osvojuje:

- vnímať Božie pravidlá ako zdroj istoty a dôvery;
- vnímať potrebu empatického cítenia, myslenia a správania.

Rozvoj kompetencií**Komunikačné kompetencie:**

Žiak

- reaguje na prečítané texty a pracuje s nimi (s pomocou).
- disponuje základnými pravidlami dialógu.

Existenciálne kompetencie:

Žiak

- sa vie konfrontovať s vlastnou vinou (s pomocou).
- vníma aplikáciu zákona lásky v konkrétnych životných situáciách.

Občianske kompetencie:

Žiak

- vníma potrebu spravodlivosti v živote človeka a spoločnosti.
- riadi sa zlatým pravidlom a integruje ho do svojho správania.

Sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- disponuje základným sociálnym cítením.
- rozvíja vnímanie dôsledkov ľudského správania na život jednotlivca a spoločnosti.
- je pripravený aplikovať na medziľudských vzťahoch zákon lásky.

Prierezová téma

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Žiak

- si osvojuje kultivované správanie.
- prispieva k utváraniu dobrých medziľudských vzťahov v triede i mimo nej.
- si utvára pozitívny postoj k sebe samému i k druhým ľuďom.

4. Kľúčové kompetencie

Napĺňanie cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov sa realizuje v školskom prostredí prostredníctvom **kľúčových a predmetových kompetencií** žiakov, ktoré zároveň rozvíja.

Kľúčové kompetencie majú procesualný charakter. Žiaci si ich osvojujú na veku primeranej úrovni prostredníctvom obsahu, metód vzdelávania a činnosti. V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií, ako základným orientačným nástrojom pre vymedzenie kľúčových kompetencií ŠVP vymedzil nasledovne kľúčové kompetencie:

- kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa
- sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)
- kompetencie (spôsobilosti) uplatňovať matematické myslenie a poznávanie v oblasti vedy a techniky
- kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií
- kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy
- kompetencie (spôsobilosti) občianske
- kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne
- kompetencie (spôsobilosti) pracovne
- kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti
- kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry
- odborne kompetencie (odborne školy)

Vyučovaci predmet náboženská výchova sa podieľa na rozvoji kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií:

a/ kompetencie k učeniu sa

Žiak

- vyberá a využíva pre efektívne učenie vhodné spôsoby, metódy a stratégie, plánuje, organizuje a riadi vlastne učenie
- kriticky hodnotí výsledky svojho učenia a diskutuje o nich
- rozumie symbolickému spôsobu vyjadrovania jazyka Biblie a jazyka Cirkvi, integruje náboženský spôsob vnímania a chápania sveta do svojho celkového vzťahu k svetu, súbežne s pohľadom prírodných a humanitných vied• prejavuje ochotu venovať sa ďalšiemu štúdiu a dialógu medzi týmito obormi aj v ďalšom živote
- udalosti svojho života vníma a spracováva ako životnú skúsenosť, T.J. schopnosť transformovať na základe reál exil prežitých udalostí svoje konanie v budúcnosti

b/ kompetencie k riešeniu problémov

Žiak

- vníma, rozpozná a pochopí problém, premysli a naplánuje riešenie problému
- samostatne rieši problém s dorazom na eticky princíp k druhým ľuďom a k životnému prostrediu, kriticky myslí, hľadá kritéria pre voľbu riešenia problémov, zdôvodní návrhy svojich riešení s ohľadom na učenie Cirkvi

- robí uvážené rozhodnutia, je schopný ich obhájiť, zhodnotí výsledky svojich činov
- chápaním vlastnej tradície a chápaním postojov inak svetonázorovo alebo zmýšľajúcich ľudí predchádza konal istom
- postoj vzájomnej tolerancie vníma ako základnú zásadu vlastného konania

c/ komunikačné kompetencie

Žiak

- formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory v logickom slede, vyjadruje sa výstižné, súvislé a kultivovane
- účinné sa zapája do diskusie, obhajuje svoj názor a vhodne argumentuje
- využíva informačne a komunikačne prostriedky a technológie pre kvalitnú a účinnú komunikáciu
- využíva získané komunikačne zručnosti k vytváraniu vzťahov potrebných k plnohodnotnému súžitiu a kvalitnej spolupráci s ostatnými ľuďmi
- objavuje zmysel symbolického vyjadrovania, rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach.

d/ sociálne a interpersonálnej kompetencie

Žiak

- účinné spolupracuje v skupine, na základe poznania alebo prijatia novej roly v pracovnej činnosti pozitívne ovplyvňuje kvalitu spoločnej práce podieľa sa na utváraní príjemnej atmosféry v triednom tíme, ohľaduplnosťou prispieva k upevňovaniu medziľudských vzťahov, v prípade nutnosti poskytne pomoc alebo o ňu požiada
- prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňuje skúsenosti druhých ľudí
- angažuje sa a uskutočňuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky
- vytvára si pozitívny obraz o sebe, ktorý podporuje jeho sebadôveru a samostatný rozvoj
- ovláda a riadi svoje konanie a správanie tak, aby bol so sebou spokojný a vážil si sám seba

e/ občianske kompetencie

Žiak

- rešpektuje, chráni a oceňuje národnú tradíciu, kultúrne a historické dedičstvo
- prejavuje pozitívny postoj k umeleckým dielam, rozvíja zmysel pre kultúru, aktívne sa zapája do kultúrneho diania a športových aktivít
- uvedomuje si základne humanistické hodnoty, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- vyvážené chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti
- rešpektuje presvedčenie iných ľudí a väzí si ich vnútorné hodnoty
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti- odmieta útlak a hrubé zaobchádzanie, uvedomuje si povinnosť postaviť sa proti fyzickému aj psychickému násiliu
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných
- chápe základne ekologické súvislosti a enviromentalne problémy, rešpektuje požiadavky na kvalitne životné prostredie
- rozhoduje sa v zaujme podpory a ochrany zdravia

f/ pracovné kompetencie

Žiak

- dôkazuje si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijne záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov
- je Flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny
- pracú vníma nielen ako zdroj príjmu zaisťujúci určitú životnú úroveň, ale aj ako povolanie
- k spolupráci na rozvoji dobrej budúcnosti pre ľudí a pre svet

g/ existenciálne kompetencie

Žiak

- žiak objavuje zmysel pravdy, spravodlivosti
- osvojí si kriticky a diferencovaný prístup k vlastnej osobe, prijíma sám seba, je pripravený sa na tomto základe si stanoviť nove životne ciele
- objavuje z uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon
- vysvetlí hodnotu individuálneho ľudského života- objavuje hranice človeka – utrpenie a smrť, je otvorený pre možnosti ich prekonania, ktoré ponuka kresťanská viera-
- objavuje zmysel života, preberá seba riadenie, preberá zodpovednosť za sebaurčenie
- rozumie psychickým, sociálnym a historickým súvislostiam, ktoré podmieňujú hľadanie zmyslu života a je otvorený pre jeho transcendentnú hĺbku vytvára si rebríček hodnôt a osvojuje si životný štýl na základe etických princípov, analyzuje dôležité faktory ovplyvňujúce myslenie a životný štýl súčasného človeka
- vníma vo svojom živote ako dôležité rozhodnúť sa na základe poznania a skúsenosti pre svetonázorový postoj
- je schopný posúdiť a oceniť hodnotu vzťahov /priateľstva, manželstva, rodiny/, vysvetlí
- význam manželstva a rodiny a posúdi ich prínos pre spoločnosť, chápe zmysel vernosti

5. Metódy a formy práce

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia. Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť **motivačné metódy**, ako je motivačné rozprávanie (približovanie obsahu učenia), motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), motivačný problém (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), motivačnú demonštráciu (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva), rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), **demonštračná metóda** (demonštrácia obrazov), pozorovanie (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), manipulácia s predmetmi (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú **problémové metódy**, ku ktorým patrí heuristická metóda (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozборе problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a **projektová metóda** (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu). Pre realizáciu cieľov sú dôležité **aktivizujúce metódy**, z nich je vhodná diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), **filozofická diskusia** je efektívnym prostriedkom, ako vytvárať rovnováhu medzi vyučovaním zameraným na prežívanie a vyučovaním zameraným na rozumové zdôvodňovanie viery, **situčná metóda** (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), **inscenačná metóda** (sociálne učenie v modelovej predvážanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), didaktické hry (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), **kooperatívne vyučovanie** (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), **dramatizácia** (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) **simulácia** (simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami), **kompozícia** (vypracovanie osnovy referátu, písomné rozvíjanie témy,

príbehu a pod.), "A propos": konverzácia alebo iná spoločensky orientovaná interakcia, podľa rozprávania učiteľa, žiakov, návštevníka o najdôležitejších a najaktuálnejších témach zo života. Typické autentické rozhovory.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry AZ kvíz, domáce úlohy). Žiaci počas hodín NV sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali. Je to východisková pozícia, ktorá nie je cieľom, ale prostriedkom. Samozrejme, je možné aj iné usporiadanie priestoru v závislosti od metódy, ktorú učiteľ pre danú aktivitu zvolil. Domáce úlohy (transfer) sa netýkajú písomného vypracovávania, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je podelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

6. Učebné zdroje

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov:

- Metodické príručky pre príslušné ročníky, ktoré vypracovalo Katolícke pedagogické a katechetické centrum, n.o.
- Pracovné listy: Cesta pravdy
- Katechizmus katolíckej cirkvi
- Sväté Písmo

7. Hodnotenie predmetu

Na hodnotenie predmetu vychádzame z Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie žiakov špeciálnej školy. Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa 7. ročníka je pozitívne hodnotiť. V danom predmete sú žiaci priebežne klasifikovaní slovom absolvoval/a, neabsolvoval/a.